

bé en el mateix text de Talteüll, que és llarg, van sortir diverses vegades *Ad Pererium carabassal, als Perers carabassal, ad pereros carabassals*, i això fa creure que el nom del poble de *Perellós* pot sortir per dissim. de *Pereiro(n)s* > *Pereylo(n)s* (derivat de *pedrer* 'pedreguer') i que molts dels altres *Perelló* del Princ. i P. Val. tenen origen paral·lel.

Pedrer 'picapedrer' [Eiximenis, *DAG.*], 'peça d'artilleria' [1640, Lacav.]; 'estómac dels ocells i aviram' [Belv.]; *pedrers* 'arreu de tragí emprat per dur mineral de guix', *Flamicell* (Violant, *BCEC* XLVII, 16); per a *pedrer* 'lloc de pedres' veg. supra. *Pedrera* 'lloc d'on s'extreu pedra' [Muntaner]: «Lo dit Sr. Rei pensà de fer naus --- per tota la costera de les marines --- e en les ciutats qui són dintre terra se faïen ballestes, cairells --- a les marines trabucs, e pedres de ginys a les *pedreres* de Montjuïc e a d'altres llocs», Muntaner (fets de 1282, Casac. I, 98.16). Mot d'ús general en el català de pertot i de sempre: pertot en el Princ. i les Illes (fins a Eiv. «cantera», *PzCabr.* i Formentera *Sa Punta sà pedrèra*); a Mallorca tinc nota de *pedrèras* a Manacor, Felanitx, Santanyi, *pedrèras* a Bunyola i Banyalbufar; en el P. Val. l'intolerable castellanisme *cantera* ha penetrat bastant, però almenys a totes les zones rurals hi ha consciència que és un mot foraster: tinc nota, p. ex., que a Puçol i al Puig de Sta. Maria, on m'ho deien sovint, cuitaren a rectificà-ho en preguntar si es deia així en valencià (1962).⁴

Pedreria [cap a 1400, a provençalat com *peyreria* en el *Testament d'En Serradell, DAG.*; i amb mala grafia *praderia* en un certamen de Val. de 1533; Belv.]; «lo altar major, que tindrà la elevació de dos estats de home, és de plata ma<s>si<s>a ab *pedrerias*», B. de Maldà (*Excurs.*, p. 58); «S'hi acosta entre bardisses de murta, y ja sos polsos / los ayres apetonan mig embeguts de mel, / de bla fullatge y aygues murmuris s'ouhen dolsos, / y veu descloure, en plujes de *pedreria*, un cel» *Atl.* (II, 25d); «l'hivern, el gebre encisa el moixal i --- allí veuríeu --- com formen, preses del glaç, corones --- i collars incrustats de rica *pedreria*», Coromines (*Pigmalió*, pròleg, p. 12).

Pedrerol espècie de pedrenyal o escopeta: «substituir les escopetes de caça i *pedrerols* de les primeres partides: los Miniés s'havien canviat en Bardans i Remingtons», MrnVayreda (*Carlina* IX, p. 146). Mena de farratge per a porcs: «se sembra una porció de terra secana, de *pedrerol*, i un' altra de terra regadiua, d'au-fans, per a servir de pastura --- a les truges», Montanya, *Top. Mèdica de Ponts*, p. 143; «llegum petit», «destinado al sustento de los cerdos», *Memorias Agr.* de la Junta de Comerç V, 1817, p. 14.

Pedrets 'els murs de penetració fets de grans pedres esgraonades dins el curs del Segre, prop de la Granja d'Escarp, prop de contenir els desbordaments del riu' es diuen *espuntadors* o *pedrets* (ZRocafort, *BCEC* XVIII, 1908, 130), però *pedrèt* és el que vaig sentir jo en aquest poble (1935): format amb el sufix collectiu -ETUM; com que el *Pedret* de Girona és vora el Ter, e de l'Emp. és vora la Muga, i el de Berguedà és vora el Llobregat, és possible que aquell significat es

repetís en aquests llocs.

Pedris (*pedrís* de *ganischera* en doc. de 1144, *BABL* VI, 393), sembla referir-se a una roca de fades o dones d'aigua; en el sentit de 'banc de pedra', *Cost. Tort.*; Elizabet Oliveres cita en la *Cròn.* del Cerimoniós el passatge on el rei Pere III rebé el 31-v-1343 els jurats de Mallorca en el portic de St. Nicolau de Portopí, assegut en un *pedriç*; «de la capella --- descavalca a l'entrant en un *padris*», Reixac (*Questa*, 105. 26); «agenollat en terra, no en porta ne en *pedriç*», StVicentF (Schib, *Voc.*); «nafraren --- un macip --- tant assegut sens armes al banch o *pedriç* del alberch del dit En Valldaura» a. 1399 (Rubio Vela, *Epist. Val. Med.*, 309.71).

«La restant muralla de mar --- és un llarch passeig per la gent de peu, enrajolat ab un *padris* llarch, a la vora del carrer Sota-muralla de Mar, y al davant de est, *pedrissos* uniformes de pedra, y pilons de *pedris* a *pedris*», B. de Maldà (*pedris* que anava des de «Sant Francesch fins a la baixada de la Plaça de Palacios», *Excursions*, pp. 2, 165); «al *pedris* seya lo caminant, / tantost s'aixeca, gràcies n'ha dat», MilàF (*Darrers Càstics*, v. 39, *O. Cat.* Gili, p. 303). Amb sentit semblant a Mall. i Eiv. («banco de mamposteria», *PzCabr.*); *as pradís*, accident a la costa de Capdepera; s'aplica no sols als de les cases i carrers sinó també al del pou (*pedris* Tor de V. Ferrera, 1932), i als d'oratoris i creus de terme.

Amb aquest significat el mot arriba fins a l'aragonès de l'Èsera; el 15 de maig van a dir missa des de Viu de Campo a Santo, on «hay una cruz: como un *pedriño*» (1965). Hi ha un testimoni únic de l'oc. *peiris*, que hem d'entendre en el sentit català, en els Registres de Saint Flor (Cantal) del darrer quart del segle XIV, on consta que es donen «dos pichers de vi» als obrers «per so quar achabero lo *peyrís* del portal del Teule» (mal entès «pavé» pel publicador, *PSW* VI, 183), però avui manca el mot en el *TdF*.

Pedrissa (llatinitzat *petricia* en doc. de 1057 relatiu a Soval, MiretS, *TemplH*, p. 32). A Guardiola de Bassella, on m'ensenyaven «aquella *pedrissa*», vaig constatar que es tractava d'una codina o banquetta de pedra arran de terra (1956); i crec que deu significar el mateix en les dades següents: «a q(u)alç d'una roquiça, que s' i fa una sobalma xiqua, ha altra fita, e roman tota la *pedriça* comuna», «a 1106 passes poc més o menys, en sòl de la *pedriça*, ficaren dues fites» en els Privilegis de Catí de 1345 i de 1403 (*BSCC* xv, 88; xiv, 347); a Vilamarxant hi ha la *Pedrissa 'l Salao*, i les *Pedrisses d'Orquera* (1962), a Gandia el *Racó de la Pedrissa* (primer havia dit de *l'ampedrissa*, 1963).

Val a dir que en el Ross., a Millars (1960), vaig entendre que deien una *pedrissa* per una paret de roca, i no asseguro que no sigui aquest el sentit del mot, en algun altre dels casos anteriors. Mentre que a Mallorca deien *pedrissa* per una roca visible en el fons de la mar (diferent de *tenassa*, a Estellencs: 1964); i Fabra en una llista que des del Ross. enviava a l'IEC encomanava a la S. F. afegir *pedrissa* 'pedrera' al seu diccionari (1947). *Pedrissal* «affrontat ipsa quadra, de